

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

23 март 2021 г.

12:00 ч.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ¹
Февруари 2021 г.

През февруари 2021 г. *широките пари* (паричния агрегат $M3^2$) се увеличават на годишна база с 13.3% при 12.7% годишното нарастване през януари 2021 година. В края на февруари 2021 г. *широките пари* са 115.624 млрд. лв. (91.7% от БВП³) при 114.369 млрд. лв. към януари 2021 г. (90.7% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат $M1^{4,5}$ се увеличава през февруари 2021 г. с 18.4% на годишна база (17.1% годишен ръст през януари 2021 година).

Графика 1

¹ Пълният комплект от таблици за паричната статистика, както и методологическите бележки, се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика/ Парична и лихвена статистика/ Парична статистика*. На база на постъпила допълнителна информация от отчетни единици е извършена ревизия на данните за януари 2021 година. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.

² Паричният агрегат $M3$ включва паричен агрегат $M1$, *депозити с договорен матуритет до 2 г., депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца, и търгуеми инструменти (издадени дългови ценни книжа до 2 години, акции/дялове на фондовете на паричния пазар и репо-сделки)*.

³ При БВП за 2021 в размер на 126.052 млрд. лв. (прогнозни данни на БНБ).

⁴ Паричният агрегат $M1$ включва най-бързоликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън Парично-финансови институции и овърнайт-депозити в левове и чуждестранна валута).

⁵ Във връзка с извършен анализ на банковите продукти и в съответствие с методологическите изисквания, с данните към януари 2020 г., са прекласифицирани прехвърляеми спестовни депозити от показател *Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца* в показател *Овърнайт депозити* на сектор *Домакинства*. Прекласификациите са нетрансакционни изменения в данните с еднократен ефект - за допълнителна информация относно дефинициите на финансовите потоци виж *Методологически бележки* към данните по парична статистика.

В края на февруари 2021 г. депозитите⁶ на неправителствения сектор⁷ са 94.975 млрд. лв. (75.3% от БВП), като годишното им увеличение е 12% (11.9% годишно повишение през януари 2021 година). Депозитите на *Нефинансови предприятия* са 29.278 млрд. лв. (23.2% от БВП) в края на февруари 2021 година. В сравнение със същия месец на 2020 г. те се увеличават с 13.3% (13.5% годишно повишение през януари 2021 година). Депозитите на *финансовите предприятия* нарастват с 13.9% на годишна база през февруари 2021 година (25.4% годишно повишение през януари 2021 г.) и в края на месеца достигат 3.237 млрд. лв. (2.6% от БВП). Депозитите на *Домакинства и НТООД* са 62.460 млрд. лв. (49.6% от БВП) в края на февруари 2021 година. Те се увеличават с 11.3% спрямо същия месец на 2020 г. (10.5% годишен ръст през януари 2021 година).

Графика 2

Нетните вътрешни активи са 70.321 млрд. лв. в края на февруари 2021 година. Те се увеличават с 8.3% спрямо същия месец на 2020 г. (6.7% годишно повишение през януари 2021 година). В края на месеца основният им компонент – *вътрешният кредит*, възлиза на 71.069 млрд. лв. и нараства спрямо февруари 2020 г. с 10.6% (9% годишно увеличение през януари 2021 година). През февруари 2021 г. вземанията от неправителствения сектор⁸ се увеличават с 4.3%, като достигат 67.947 млрд. лв. (4.7% годишно увеличение през януари 2021 година).

В края на февруари 2021 г. кредитите за неправителствения сектор са 65.901 млрд. лв. (52.3% от БВП) при 65.747 млрд. лв. към януари 2021 г. (52.2% от БВП). През февруари 2021 г. те се увеличават на годишна база с 4.1% (4.6% годишно повишение през януари 2021 година). Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно и от нетните продажби на кредити от *Други парично-финансови институции (Други ПФИ)*, чиито обем за последните дванадесет месеца е 346.1 млн. лева. На годишна база

⁶ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁷ Неправителственият сектор обхваща сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Инвестиционни фондове*, *Финансови посредници*, *Финансови спомагатели*, *Каптивни финансови институции* и *заемодатели*, *Застрахователни дружества* и *Пенсионни фондове*) и сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

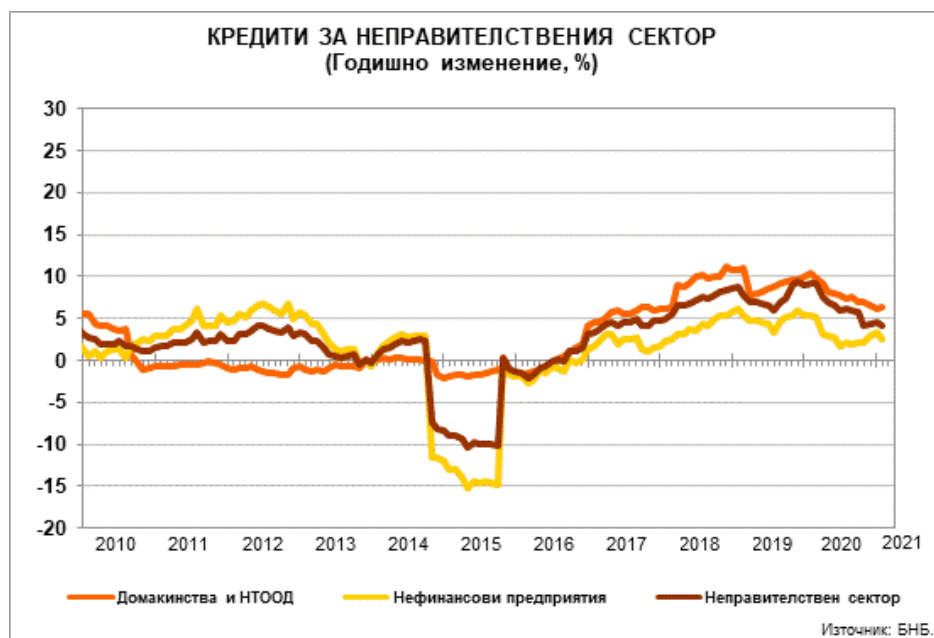
⁸ Вземанията от неправителствения сектор по инструменти включват кредити, репо-сделки, дългови ценни книжа и акции и други капиталови инструменти.

продадените кредити⁹ от *Други ПФИ* са 346.1 млн. лв. (в т. ч. 9.7 млн. лв. през февруари 2021 година) като за последните дванадесет месеца няма обратно изкупени кредити.

Кредитите за *Нефинансови предприятия* нарастват с 2.6% на годишна база през февруари 2021 г. (3.4% годишно повишение през януари 2021 г.) и в края на месеца достигат 35.801 млрд. лв. (28.4% от БВП). Кредитите за *Домакинства и НТООД* са 25.770 млрд. лв. (20.4% от БВП) в края на февруари 2021 година. Спрямо същия месец на 2020 г. те се увеличават с 6.3% (6.3% годишно повишение през януари 2021 година). В края на февруари 2021 г. *жилищните кредити* са 12.172 млрд. лв. и нарастват на годишна база с 11.3% (11.4% годишно увеличение през януари 2021 година). *Потребителските кредити* възлизат на 12.057 млрд. лв. и се увеличават с 4.8% спрямо февруари 2020 г. (4.7% годишно повишение през януари 2021 година). На годишна база *другите кредити*¹⁰ намаляват с 25.5% (25.5% годишно понижение през януари 2021 г.), като достигат 384 млн. лева. Кредитите за *Работодатели и самонаети лица* се понижават с 8.5% на годишна база през февруари 2021 г. (12.8% годишно понижение през януари 2021 г.) и в края на месеца са 371.9 млн. лв.

Кредитите, предоставени на финансови предприятия, са 4.330 млрд. лв. (3.4% от БВП) в края на февруари 2021 година. В сравнение с февруари 2020 г. те се увеличават с 4.4% (4.4% годишно повишение през януари 2021 година).

Графика 3

⁹ Включват се всички кредити, които са прехвърлени на трети лица и са изключени от балансите на парично-финансовите институции. Задбалансово отчитаните кредити не попадат в обхвата на показателя.

¹⁰ В показател *други кредити* се включват и средствата, отпуснати на сдруженията на собствениците по *Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради*.

В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ¹¹ БНБ събира информация за всички балансови показатели на ПФИ, включително информация за кредитите, които са реструктурирани¹² или са необслужвани¹³. Предоставяната от банките информация за тези кредити е агрегирана поради това, че за целите на паричната и на лихвената статистика не се събират детайлни данни за кредитите по срокове на просрочие.

В съответствие с международната практика отчитането за паричната статистика се различава от това за надзорни цели, включително при отчитането на кредитите, които са реструктурирани или са необслужвани. Подробна информация относно отчетните правила за целите на паричната статистика се съдържа в методологическите бележки към данните.

Нетните чуждестранни активи са 67.691 млрд. лв. в края на отчетния месец при 67.021 млрд. лв. в края на януари 2021 година. Те нарастват с 14.9% в сравнение с февруари 2020 г. (16.7% годишно повишение през януари 2021 година). През февруари 2021 г. *чуждестранните активи* се увеличават с 12.2% (12.5% годишен ръст през януари 2021 г.), като достигат 76.804 млрд. лева. *Чуждестранните пасиви* са 9.114 млрд. лв. и на годишна база намаляват с 4.5% (11.6% годишно понижение през януари 2021 година).

¹¹ Регламент (ЕО) №1017/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно консолидираня баланс на сектор "Парично-финансови институции" (ЕЦБ/2013/33) и Регламент (ЕО) №1072/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно статистика за лихвените проценти, прилагани от парично-финансовите институции по депозити и кредити на домакинства и нефинансови предприятия (ЕЦБ/2013/34).

¹² Реструктурирани кредити са тези, които са определени като реструктурирани експозиции съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014 на Комисията от 16 април 2014 година за определяне, в съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета, на техническите стандарти за изпълнение по отношение на предоставянето на информация от институциите на надзорните органи.

¹³ Необслужвани са кредитите, които отговарят на поне едно от условията по член 178 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ

(Годишно изменение, %)

	2018	2019	2020	Януари 2021	Февруари 2021	
					Салдо (млн. лева)	Годишно изменение (%)
КОМПОНЕНТИ НА МЗ						
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	8.8	9.9	10.9	12.7	115,624	13.3
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	12.2	15.5	35.8	17.1	85,550	18.4
1.1. Пари извън ПФИ	10.0	10.5	12.2	14.4	19,530	17.4
1.2. Овърнайт депозити	13.1	17.6	44.8	17.9	66,019	18.6
2. М2 - М1 (Квизипари = 2.1.+2.2.)	4.7	2.3	-27.0	1.9	30,074	1.1
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	5.5	1.3	1.8	2.0	29,498	1.0
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	2.7	4.8	-95.2	-2.0	576	6.0
3. МЗ - М2(=3.1.)	-99.3	-100.0	0.0	0.0	0	0.0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	-99.3	-100.0	0.0	0.0	0	0.0
ИЗТОЧНИЦИ НА МЗ						
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	8.4	3.1	15.3	16.7	67,691	14.9
1.1. Чуждестранни активи	8.3	3.1	12.3	12.5	76,804	12.2
1.2. Чуждестранни пасиви	7.8	2.9	-4.7	-11.6	9,114	-4.5
2. НЕТНИ ВЪТРЕШНИ АКТИВИ (=2.1.+2.2.)	7.8	14.1	5.4	6.7	70,321	8.3
2.1. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.1.+2.1.2.)	7.5	11.5	7.9	9.0	71,069	10.6
2.1.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ¹	-212.1	243.8	384.7	2393.2	3,122	440.7
2.1.2. Вземания от неправителствения сектор ²	8.9	9.7	4.5	4.7	67,947	4.3
2.2. ДРУГИ ПОЗИЦИИ³	17.7	279.7	-161.7	-188.0	-748	-207.2
ДЕПОЗИТИ⁴ И КРЕДИТИ НА НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИЯ СЕКТОР						
ДЕПОЗИТИ⁴ (=1+2+3)	7.3	9.7	9.7	11.9	94,975	12.0
1. Нефинансови предприятия	5.2	14.3	10.5	13.5	29,278	13.3
2. Финансови предприятия	16.9	2.4	2.0	25.4	3,237	13.9
3. Домакинства и НТООД	7.7	8.0	9.7	10.5	62,460	11.3
КРЕДИТИ (=1+2+3)	8.4	9.3	4.4	4.6	65,901	4.1
1. Нефинансови предприятия	5.4	5.9	3.0	3.4	35,801	2.6
2. Финансови предприятия⁵	23.7	46.9	3.6	4.4	4,330	4.4
3. Домакинства и НТООД (=3.1.+3.2.+3.3.+3.4.)	11.2	9.5	6.6	6.3	25,770	6.3
3.1. Овърдрафт	2.2	-2.4	-9.2	-10.5	1,157	-9.8
3.2. Жилищни кредити	11.8	14.5	11.6	11.4	12,172	11.3
3.3. Потребителски кредити	16.6	10.8	5.0	4.7	12,057	4.8
3.4. Други кредити	-24.1	-40.9	-21.4	-25.5	384	-25.5
в т. ч. Работодатели и самонаети лица	-	-	-	-12.8	372	-8.5

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2 1071/2013 на ЕЦБ от 24 септември 2013 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2013/33) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*. Отрицателните стойности показват превишение на задълженията спрямо вземанията на *Парично-финансовите институции* към сектор *Държавно управление*.

² Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Инвестиционни фондове*, *Финансови посредници*, *Финансови спомогатели*, *Каптивни финансови институции* и *заемодатели*, *Застрахователни дружества* и *Пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации*, *обслужващи домакинствата*).

³ Включва следните позиции: *Други активи и пасиви* (нето), *Нефинансови активи* и *Отношения между Парично-финансови институции* (нето).

⁴ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁵ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

На база на постъпила допълнителна информация от отчетни единици е извършена ревизия на данните за януари 2021 година. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.

ПАРИЧНИ ПОКАЗАТЕЛИ

(Принос на компонентите им към годишното изменение, %)

	2018	2019	2020	Януари 2021	Февруари 2021
КОМПОНЕНТИ НА МЗ					
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	8.8	9.9	10.9	12.7	13.3
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	6.8	8.9	21.6	12.2	13.0
1.1. Пари извън ПФИ	1.6	1.7	2.0	2.4	2.8
1.2. Овърнайт депозити	5.1	7.2	19.6	9.8	10.2
2. М2 - М1 (Квазилари = 2.1.+2.2.)	2.1	1.0	-10.7	0.5	0.3
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	1.7	0.4	0.5	0.6	0.3
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	0.4	0.6	-11.2	0.0	0.0
3. МЗ - М2(=3.1.)	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
ОСНОВНИ ИЗТОЧНИЦИ НА МЗ					
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	8.4	3.1	15.3	16.7	14.9
1.1. Чуждестранни активи	9.7	3.6	14.5	14.7	14.2
1.2. Чуждестранни пасиви	1.4	0.5	-0.8	-2.0	-0.7
2. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.+2.2.)	7.5	11.5	7.9	9.0	10.6
2.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ¹	-1.4	1.7	3.4	4.4	6.3
2.2. Вземания от неправителствения сектор ²	8.9	9.8	4.5	4.6	4.3
в т. ч. Кредити (=а+б+в)	8.1	9.1	4.2	4.4	4.1
а) Нефинансови предприятия	3.1	3.3	1.6	1.8	1.4
б) Финансови предприятия ³	1.0	2.3	0.2	0.3	0.3
в) Домакинства и НТООД	4.0	3.6	2.4	2.3	2.4

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 1071/2013 на ЕЦБ от 24 септември 2013 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2012/33) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*.

² Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Инвестиционни фондове*, *Финансови посредници*, *Финансови спомогатели*, *Каптивни финансови институции* и *заемодатели*, *Застрахователни дружества* и *Пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации*, *обслужващи домакинствата*).

³ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

На база на постъпила допълнителна информация от отчетни единици е извършена ревизия на данните за януари 2021 година. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.